

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΣΚΟΥΡΗ**
v.skouris@realnews.gr

Και ξαφνικά προέκυψε... έρωτας -και μάλιστα σφοδρός- του **Ταγίπ Ερντογάν** με την Αθήνα! Ο **Νίκος Κοτζιάς** μάλλον ένιωσε έκπληξη όταν, μεταφέροντας πρόσκληση του **Προκόπη Παυλόπουλου** στον Τ. Ερντογάν να επισκεφτεί τη χώρα μας, άκουσε τον Τούρκο Πρόεδρο να του απαντά «κανονίστε να έρθω το ταχύτερο δυνατόν», με αποτέλεσμα η επίσκεψη να προγραμματιστεί για τον επόμενο μήνα. Η Αγκυρα, προφανώς, μετά την απομόνωσή της από το Βερολίνο και τις Βρυξέλλες, αλλά και από την Ουάσιγκτον, όπως προκύπτει και από το ταξίδι του **Αλέξη Τσίπρα** στις ΗΠΑ, ρίχνει γέφυρες στην Αθήνα. Μετρώντας «φίλους και εχθρούς», βλέπει στη χώρα μας τη δύναμη εκείνη στην οποία μπορεί να υπολογίζει για τη στήριξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα σε ένα τελείως εχθρικό περιβάλλον.

Ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών επεδίωξε με το ταξίδι του στην Αγκυρα να ανοίξει διαύλους επικοινωνίας και συζήτησης με την τουρκική ηγεσία, ώστε να αποφευχθούν οι κίνδυνοι ενός θερμού επεισοδίου στο Αιγαίο, αλλά και μια κακή διαχείριση ενός τέτοιου ενδεχομένου. Αλλωστε, ο Αλ. Τσίπρας δημιούργησε ένα «πολεμικό κλίμα» κατά της Τουρκίας με την επίσκεψή του στις ΗΠΑ, με το απόρρητο έγγραφο για τις παραβιάσεις στο Αιγαίο και με τον εκσυγχρονισμό των F-16 και ο Έλληνας ΥΠΕΞ μετέβη στη συνάντηση με τον Ερντογάν με «κλάδο ελαίας». Κατά την επίσκεψη του Ν. Κοτζιά στην τουρκική πρωτεύουσα, άλλωστε, μεταξύ άλλων -και πέραν της επίσκεψης Ερντογάν στην Αθήνα- αποφασίστηκε:

▶ Η πραγματοποίηση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, με επικεφαλής τους Αλ. Τσίπρα και Τ. Ερντογάν, να πραγματοποιηθεί τον προσεχή Φεβρουάριο στη Θεσσαλονίκη, με βασικό θέμα τον τομέα των μεταφορών. Οι δύο κυβερνήσεις αναμένεται να συζητήσουν και πιθανόν να αποφασίσουν τη σιδηροδρομική σύνδεση της Κωνσταντινούπολης με την Ηγουμενίτσα, καθώς και την ακτοπολιτική σύνδεση της Σμύρνης με τη Θεσσαλονίκη.

▶ Η ανάπτυξη των οικονομικών σχέσεων των δύο χωρών. «Από τα 6 δισ. ευρώ, οι εμπορικές μας συναλλαγές πρέπει να ανέλθουν τον επόμενο χρόνο στα 10 δισ. ευρώ», είπε χαρακτηριστικά ο Τούρκος Πρόεδρος στον Έλληνα υπουργό Εξωτερικών.

Τι γυρεύει ο Ερντογάν στο παζάρι;

Ο Πρόεδρος της Τουρκίας, με την επίσκεψή του τον επόμενο μήνα στη χώρα μας, ρίχνει γέφυρες στην Αθήνα μετά την απομόνωσή του από Βερολίνο και Ουάσιγκτον

▶ Στο πλαίσιο αυτό, να υπάρξει περαιτέρω αύξηση της τουριστικής κίνησης μεταξύ των δύο χωρών. «Ένα εκατομμύριο Τούρκοι τουρίστες έρχονται στην Ελλάδα τον χρόνο», είπε ο Τ. Ερντογάν. «700.000 Έλληνες έρχονται όμως στην Τουρκία και αντιστοίχως του πληθυσμού των δύο χωρών πρέπει να έρθουν και άλλοι Τούρκοι στην Ελλάδα», απάντησε ο Ν. Κοτζιάς.

▶ Αποφασιστικό άνοιγμα διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των δύο χωρών: Δύο φορές τον χρόνο θα συναντιούνται οι υπουργοί Εξωτερικών, μια φορά στην Αγκυρα και μια στην Αθήνα. Θα υπάρξουν επαφές μεταξύ των γενικών γραμματέων των δύο υπουργείων, των πολιτικών διευθυντών και των διευθυντών. Στην πρώτη συνάντηση των πολιτικών διευθυντών, μάλιστα, θα αποφασιστεί και με ποιον τρόπο θα συνεχιστούν οι διευρυντικές επαφές μεταξύ των δύο χωρών, που είχαν παγώσει, εδώ και καιρό, με ευθύνη της Τουρκίας.

▶ Στο Αιγαίο θα αποφασιστούν μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, σε επαφές που θα έχουν οι στρατιωτικές ηγεσίες των δύο χωρών.

▶ Η Ελλάδα θα στηρίξει την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. «Είμαστε οι πλέον ελκυστικές υποστηρικτές σας, ίσως και οι μόνοι», φέ-

ρεται να είχε ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών στον Τούρκο Πρόεδρο.

▶ Οι συνομιλίες για το Κυπριακό θα ξεκινήσουν μετά τις εκλογές στη Λευκωσία, αλλά και τις εκλογές που αμέσως μετά διεξάγονται στα κατεχόμενα.

Ο Τ. Ερντογάν, με τη σειρά του, έθεσε μετ' επιτάσεως δύο θέματα στην ελληνική πλευρά: ▶ Την παράδοση στην Τουρκία των οκτώ στρατιωτικών που ήρθαν στην Ελλάδα με ελικόπτερο αμέσως μετά το πραξικόπημα και τους οποίους η Αγκυρα θεωρεί σκληρούς πραξικοπηματίες. ▶ Την ανέγερση του μουσουλμανικού τεμένους στην Αθήνα. Ο Τούρκος Πρόεδρος, μάλιστα, έκανε πολλές ερωτήσεις για το θέμα αυτό στον υπουργό Εξωτερικών.

«Ο Θεός και ο Αλλάχ μάς έχουν βάλει να είμαστε γείτονες και να ζούμε δίπλα-δίπλα. Αυτό δεν μπορούμε να το αλλάξουμε. Γι' αυτό και πρέπει να ζήσουμε ειρηνικά», φέρεται να είχε ο Ν. Κοτζιάς στον Τ. Ερντογάν, για να λάβει την απάντηση «ειδικός για τον Αλλάχ βλέπω ότι έχει γίνει τώρα τελευταία» - διάλογοι χαρακτηριστικοί του καλού κλίματος στη συνάντηση των δύο ανδρών. Νωρίτερα, ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών συναντήθηκε με τον Τούρκο ομόλογό του, **Μεβλούτ Τσαβούσογλου**. «Πρέπει να έχουμε καλές σχέσεις αυτό το διάστημα. Να κατέβουν οι εντάσεις, προκειμένου να διευκολυνθεί και το ταξίδι του Ταγίπ Ερντογάν στην Αθήνα», ήταν το μήνυμα που απέστειλε ο Ν. Κοτζιάς, με την Αθήνα να εμφανίζεται ικανοποιημένη από τις μειωμένες έως και μηδενικές τουρκικές παραβιάσεις στο FIR Αθηνών κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Έλληνα υπουργού στην Αγκυρα και το διάστημα μετά από αυτό.

Τη Δευτέρα και την Τρίτη, στην Αθήνα πραγματοποιείται η δεύτερη διαθρησκευτική συνάντηση, που οργανώνει το υπουργείο Εξωτερικών με τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. **Βαρθολομαίου** και του Αρχιεπισκόπου κ. **Ιερώνυμου**.

η άποψη
του **ΜΑΚΗ ΤΖΙΦΡΑ***

*Νομικός

Μια αδειπού στο τιμόνι

ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ στην Τουρκία και την προστατευτική στάση που κρατήσαμε σε σχέση με τους πραξικοπηματίες, οι σχέσεις μας με τη γείτονα, όπως ήτο αναμενόμενο, επιδεινώθηκαν. Εντούτοις υπό μία τέτοια συγκυρία καταφέραμε να πραγματοποιηθεί συνάντηση σε επίπεδο υπουργών Εξωτερικών και ήδη προγραμματίζεται συνάντηση κορυφής Τσίπρα - Ερντογάν. Επιτέλους στο διπλωματικό πεδίο, όχι για πρώτη φορά μάλιστα, αλλά για πολλοστή τα τελευταία χρόνια, αποδεικνύεται ότι έχουμε εν τέλει «τακτική». Γιατί δεν είναι τόσο απλό να επιτυχάνεις κάτι τέτοιο μέσα σε ένα τεταμένο μεταξύ δύο χωρών κλίμα. Θα πρέπει να αποδοθούν λοιπόν τα εύσημα στον υπ. Εξωτερικών μας Νίκο Κοτζιά. Γιατί, όπως όλα δείχνουν, απεκατεστάθη αρκούντως γρήγορα η μεταξύ των δύο χωρών «επικοινωνία» και καταφέραμε να ξαναυπάρξει «διάλογος». Διάλογος που για πάμπολλους λόγους πρέπει να διατηρείται. Καθώς οι αμερικανοτουρκικές σχέσεις είναι στο ναδίρ και οι ελληνοαμερικανικές οδεύουν προς το ζενίθ, η Ελλάδα έκανε το μεγάλο βήμα δίνοντας μήνυμα ότι δεν θα εκμεταλλευτεί με διακοπή δια-

λόγου την κατάσταση. Αυτή από μόνη της η δυσμενής για τη γείτονα κατάσταση κρίθηκε από πλευράς μας ορθότατα ότι αποτελεί μια πρώτης τάξεως ευκαιρία αποκατάστασης των σχέσεών μας μαζί της, που καθώς δεν αφήσαμε αναξιοποίητη. Αυτά όλα συνεκτιμώνται από τους Τούρκους, αλλά και διεθνώς ως θετικές εξελίξεις. Η συμπεριφορά των κρατών δεν έχει μεταβληθεί, άλλωστε, τόσο πολύ από την εποχή του Θουκυδίδη. Πλέον όμως γνωρίζουμε, μετά το πρώτο ήμισυ του αιματηρού εικοστού αιώνα, ότι ο διάλογος μόνο φέρνει «λύσεις».

Γιατί εν τέλει πολλές φορές αποτρέπει συγκρούσεις, που όταν προκληθούν συνήθως αδυνατεί να επιλύσει. Ο απόλυτα διαβασμένος υπουργός μας ξέρει πως ο διάλογος είναι πάντα λύση πρόληψης κακών κι ορθά φροντίζει έγκαιρα προς αποτροπή των. Γιατί με τη χώρα υπό οικονομική κατοχή, η ευχερέιά της προς αποτροπή διά της στρατιωτικής ισχύος τέτοιων κινδύνων είναι περιορισμένη. Επιτέλους, λοιπόν, η χώρα έχει «τακτική» και μια «αδειπού» στο τιμόνι αυτού του υπουργείου.